

*Bezpečnost internetových
plateb a virtuální „měny“
z pohledu ČNB*

Miroslav Singer
guvernér, Česká národní banka

Fórum Zlaté koruny

Praha, 21. dubna 2015

Bezpečnost internetových plateb

- Evropské fórum pro bezpečnost maloobchodních plateb (Secure Retail Payments - SecuRe Pay) – založeno v roce 2011 (ČNB rovněž členem):
  - ◆ Dobrovolná spolupráce mezi orgány dohledu států EU a EHP
  - ◆ Harmonizace minimální úrovně bezpečnosti elektronických maloobchodních plateb
  - ◆ V roce 2013 vydalo doporučení ke zlepšení bezpečnosti internetových plateb (Doporučení), která jsou platná od 1. února 2015
- European Banking Authority (EBA) vydala tato Doporučení SecuRe Pay formou obecných pokynů k směrnici o platebních službách (Pokyny), které se týkají:
  - ◆ placení platebními kartami (i virtuálními) přes internet
  - ◆ zadávání převodů v internetovém bankovníctví
  - ◆ vydávání a změny elektronických oprávnění k inkasu
  - ◆ převody elektronických peněz mezi elektronickými účty přes internet

Na bezpečnost plateb se v Evropě klade velký důraz

Pokyny EBA pro bezpečnost internetových plateb

- Dohlížené subjekty musejí:
  - ◆ provádět vyhodnocení rizik a pravidelně tato rizika aktualizovat v souladu s vývojem internetových bezpečnostních hrozeb a podvodných mechanismů
  - ◆ chránit zadávání internetových plateb, jakož i přístup k citlivým platebním údajům tzv. silnou autentizací klienta
  - ◆ mít zavedeny účinné postupy pro ověřování transakcí i pro sledování transakcí a systémů (aby bylo možné odhalit abnormální průběh zákaznických plateb a předcházet podvodům)
  - ◆ být zapojeny do programů zaměřených na informovanost a vzdělávání klientů v otázkách bezpečnosti internetových platebních služeb
- ČNB o Doporučení i Pokynech informovala v únoru 2015 poskytovatele platebních služeb, na které se Pokyny vztahují

Od 1. srpna 2015 se budou muset poskytovatelé platebních služeb řídit Pokyny a budou muset mít zavedeny spolehlivé mechanismy pro správu a řízení a odpovídající vnitřní kontrolní mechanismy

Virtuální „měny“

- V současné době je evidováno ve světě více než 540 virtuálních „měn“ (VM) nebo také digitálních „měn“ či „kryptoměn“
- Nejznámější VM: Bitcoin (BTC), Ripple (XRP), Litecoin (LTC)
- Čím virtuální „měny“ nejsou:
  - ◆ plnohodnotnou národní měnou – nevydává je, ani za nimi nestojí žádná centrální banka
  - ◆ peněžní jednotkou žádného existujícího státu; v žádném státě nemají charakter zákonného platidla
  - ◆ peněžními prostředky ve smyslu zákona o platebním styku
- Čím virtuální „měny“ jsou a k čemu slouží:
  - ◆ představují hodnotu, která je vyjádřena digitálně
  - ◆ jsou používány jako zvláštní prostředek směny
  - ◆ mohou být evidovány nebo obchodovány v elektronické podobě

Virtuální „měny“ nejsou měny

Virtuální „měny“ a jejich rizika

- Rizika pro spotřebitele:
  - ◆ Při používání online burz a směnáren (např. kauza Mt. Gox v únoru 2014)
  - ◆ Odcizení VM z virtuálních peněženek
  - ◆ Neexistence právní ochrany při transakcích s VM
- Rozpočtová, společenská a bezpečnostní rizika:
  - ◆ Možnost daňových úniků
  - ◆ Možné zneužití k trestné činnosti
  - ◆ Možné zneužití k financování terorismu
- Při vědomí těchto rizik EBA v prosinci 2013 doporučila, aby:
  - ◆ národní dohledové orgány přiměly úvěrové instituce, platební instituce a instituce elektronických peněz k tomu, aby nenakupovaly, nedržely a neprodávaly VM; cílem EBA bylo a je ochránit regulované finanční služby před VM
  - ◆ evropské legislativní orgány (Rada, Komise, Parlament EU) zahrnuly burzy pro obchodování s VM mezi tzv. povinné osoby, podle předpisů upravujících oblast praní špinavých peněz (AML)

**Používání VM je spojeno s mnoha riziky;
ta s rozšiřováním VM pravděpodobně porostou**

Virtuální „měny“ a ČNB

- Obchody ve VM jsou doposud okrajovým jevem; za 1 den proběhne:
70 000 transakcí v BTC celosvětově (80% transakcí probíhá v BTC)
2 180 000 transakcí v systému CERTIS v ČR
- VM neovlivňují měnovou politiku; ČNB vývoj VM nekommentuje
- Česká republika v současné době neuplatňuje žádná zvláštní zákonná opatření proti VM, která by je zakazovala nebo omezovala
- V reakci na doporučení EBA Finančně analytický útvar při MF ČR nicméně vydal v roce 2013 Metodický pokyn: „v souvislosti s nákupem nebo prodejem jakékoliv VM se považuje jako velmi riziková k posouzení a k rozhodnutí o dalších opatřeních podle okolností každá platba nad hodnotu 1 000 EUR“
- ČNB nevykonává dohled nad subjekty, které obchodují s VM

ČNB oblast virtuálních „měn“ monitoruje

Děkuji za pozornost

Miroslav Singer
Česká národní banka
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

Miroslav.Singer@cnb.cz
Tel: 224 412 000